

SIKKERHETSDATBLAD

Turtle Wax STARTGASS (306)

Seksjon 1: Identifikasjon av stoffet / blandingen og av selskapet / foretaket

Utgitt dato 29.05.2012

1.1. Produktidentifikasjon

Kjemikaliets navn Turtle Wax STARTGASS (306)
 Artikkelnr. 306
 GTIN-nr. 7314890003069
 Nobb-nr. 26441204

1.2. Relevant identifiserte bruksområder for stoffet eller blandingen og bruk det frarådes mot

Kjemikaliets bruksområde Startgass 300 ml Aerosol

1.3. Nærmere opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Importør

Firmanavn Auto Care AS
 Postadresse Lindebergveien 12
 Postnr. 2016
 Poststed FROGNER
 Land NORGE
 Telefon 63868200
 Telefaks 63820886
 E-post thomas.melby@autocare.no
 Hjemmeside <http://www.autocare.no>

1.4. Nødtelefon

Nødtelefon Giftinformasjonen:22 59 13 00

Seksjon 2: Fareidentifikasjon

2.1. Klassifisering av stoff eller blanding

Klassifisering i henhold til
 67/548/EEC eller 1999/45/EC

R52/53
 R67
 R66
 Xn; R22
 R19
 F+; R12

Stoffets/blandingens farlige egenskaper Ekstremt brannfarlig aerosol. Kan danne eksplosive peroksid ved langvarig lagring.
 Damp kan forårsake dødsighet og svimmelhet.
 Innholdet er skadelig ved svelging og gjentatt hudkontakt kan forårsake tørr eller sprukket hud.
 Innholdet er også skadelig for vannlevende organismer og kan forårsake dødsighet og svimmelhet.

2.2. Etikettinformasjon

Faresymbol

	
Helseskadelig	Ekstremt brannfarlig

R-setninger	R12 Ekstremt brannfarlig. R19 Kan danne eksplosive peroksider. R22 Farlig ved svelging. R66 Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukken hud R67 Damp kan forårsake døsigheit og svimmelhet R52/53 Skadelig for vannlevende organismer: kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.
S-setninger	Trykkbeholder. Skal beskyttes mot sollys og må ikke utsettes for temperaturer over 50 °C. Må ikke punkteres eller brennes, selv ikke når den er tom. Må ikke anvendes i nærheten av åpen ild eller glødende materiale. Holdes vekk fra antenneskilder - Røyking forbudt. Oppbevares utilgjengelig for barn. S51 Må bare anvendes på godt ventilerte steder. S23 Unngå innånding av sprøytetåke. S13 Må ikke oppbevares sammen med næringsmidler, drikkevarer eller dyrefôr. S46 Ved svelging, kontakt lege omgående og vis denne beholderen eller etiketten.
Sammensetning på merkeetiketten	Dietyleter, nafta (petroleum), hydrogenbehandlet lett

2.3 Andre farer

PBT / vPvB PBT-/vPvB-vurdering ikke utført.

Seksjon 3: Sammensetning / opplysning om innholdsstoffer

3.2. Blandinger

Komponentnavn	Identifikasjon	Klassifisering	Innhold
Dietyleter	CAS-nr.: 60-29-7 EC-nr.: 200-467-2 Indeksnr.: 603-022-00-4 Synonymer: Dietyleter	F+; R12 R19 Xn; R22 R66 R67 Flam. Liq. 1; H224 Acute tox. 4; H302 STOT SE 3; H336	20 - 40 %
nafta (petroleum), hydrogenbehandlet lett	CAS-nr.: 64742-49-0 EC-nr.: 265-151-9	F; R11 Xn; R65 Xi; R38 R67 N; R51/53 Aquatic Chronic 2;H411 STOT SE3;H336 Skin Irrit. 2;H315 Asp. tox 1;H304 Flam. Liq. 2;H225	10 - 20 %
Aceton	CAS-nr.: 67-64-1 EC-nr.: 200-662-2 Indeksnr.: 606-001-00-8 Synonymer: Aceton	F; R11 Xi; R36 R66 R67 Flam. Liq. 2; H225	1 - 10 %

Eye Irrit. 2; H319
STOT SE 3; H336

Drivgassblanding av:			
Butan	CAS-nr.: 106-97-8 EC-nr.: 203-448-7 Indeksnr.: 601-004-00-0 Synonymer: Butan	F+; R12 Flam. gas 1; H220 Press. Gas	20 - 30 %
Propan	CAS-nr.: 74-98-6 EC-nr.: 200-827-9 Indeksnr.: 601-003-00-5 Synonymer: Propan	F+; R12 Flam. gas 1; H220 Press. Gas	20 - 30 %
Komponentkommentarer			
Naftan i produktet inneholder <0,1% benzen, dette innebærer at stoffet verken er kreftfremkallende eller arvestoffskadelig. Butan inneholder <0,1% 1,3-butadien, dette innebærer at stoffet verken er kreftfremkallende eller arvestoffskadelig. Se seksjon 16 for forklaring av risikosekninger (R) og faresetninger (H).			

Seksjon 4: Førstehjelpstiltak

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelt	I tvilstilfelle bør lege kontaktes.
Innånding	Frisk luft. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg.
Hudkontakt	Vask huden med såpe og vann. Ta av tilsølte klær. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg. Forurenset tøy kan utgjøre brannrisiko. Forurenset tøy skal gjennomvætes med vann, før det fjernes. Tøyet skal renses før videre bruk.
Øyekontakt	Skyll straks med vann i flere minutter. Fjern evt. kontaktlinser. Hold øyelokket åpent. Kontakt lege hvis det oppstår symptomer.
Svelging	Lite aktuelt. Skyll munnen grundig. Drikk et par glass vann eller melk. Fremkall ikke brekninger. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg.

4.2. Viktigste symptomer og effekter, både akutt og forsinket

Akutte symptomer og virkninger	Innånding: irritasjon av luftveier, hodepine, kvalme, oppkast og beruselse. Hud: tørr eller sprukken hud, eksem-lignende hudproblemer (dermatitt). Øyekontakt: forbigående øyeirritasjon. Svelging: ikke sannsynlig fordi produktet er pakket i aerosolbeholdere. Inntak kan imidlertid forårsake kvalme, hodepine, svimmelhet og beruselse.
--------------------------------	---

4.3. Informasjon om umiddelbar legehjelp og spesiell behandling som eventuelt er nødvendig

Annen informasjon	Symptomatisk behandling.
-------------------	--------------------------

Seksjon 5: Tiltak ved brannslukning

5.1. Brannslukningsmidler

Passende brannslukningsmidler	Pulver, karbondioksid (CO ₂), vanntåke, alkoholresistent skum.
Uegnet brannslukningsmidler	Bruk ikke samlet vannstråle.

5.2. Spesielle farer som stoffet eller blandingen kan medføre

Brann- og eksplosjonsfarer	Ekstremt brannfarlig. Kan danne eksplosive peroksider. Aerosolbokser kan eksplodere ved brann. Damp er tyngre enn luft og kan spre seg langs bakken til antenneskilder.
Farlige forbrenningsprodukter	Karbonmonoksid (CO). Karbondioksid (CO ₂).

5.3. Anvisninger for brannmannskaper

Personlig verneutstyr	Selvforsynt åndedrettsvern kan være påkrevd ved redningsarbeide. I tilfelle av evakuering, bruk rømningsmaske der det er mulig.
-----------------------	---

Annen informasjon	Beholdere i nærheten av brann flyttes straks eller kjøles med vann. Forhindre utslipp av slukningsvann ned i avløpet.
-------------------	---

Seksjon 6: Tiltak ved utilsiktet utslipp

6.1. Personlige forholdsregler, verneutstyr og nødprosedyrer

Sikkerhetstiltak for å beskytte personell	Ventiler godt. Unngå innånding av damper og aerosoler. Benytt personlig verneutstyr som angitt i seksjon 8. Røyking og bruk av åpen ild og andre antennelseskilder er forbudt.
---	--

6.2. Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø

Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø	Forhindre utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn. Plasser lekkende beholdere på et plastbrett for å forhindre utslipp.
--	--

6.3. Metoder for opprydding og rengjøring

Metoder for opprydding og rengjøring	Søl suges opp med ikke-brennbart absorberende materiale. Spill samles opp i egnede beholdere og leveres til destruksjon som avfall iht. seksjon 13.
--------------------------------------	---

6.4. Referanse til andre seksjoner

Andre anvisninger	Se også seksjon 8 og 13.
-------------------	--------------------------

Seksjon 7: Håndtering og lagring

7.1. Forholdsregler for sikker håndtering

Håndtering	Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Unngå innånding av aerosoler. Unngå kontakt med hud og øyne.
------------	--

Beskyttende tiltak

Tiltak for å hindre brann	Må ikke anvendes i nærheten av åpen ild eller glødende materiale. Holdes vekk fra antennelseskilder - Røyking forbudt. Ta forholdsregler mot utladning av statisk elektrisitet.
Råd om generell yrkeshygiene	Vask hendene etter kontakt med produktet. Det må ikke spises, drikkes eller røykes under arbeidet.

7.2. Betingelser for sikker oppbevaring, inklusiv eventuelle uforenligheter

Oppbevaring	Lagres i tett lukket beholder på et godt ventilert sted, beskyttet mot varmekilder. Trykkbeholder. Må ikke utsettes for temperatur over 50°C. Oppbevares i henhold til bestemmelsene for brannfarlige varer. Oppbevares utilgjengelig for barn.
Råd angående samlagring	Brannfarlig eller brennbart: Holdes adskilt fra oksiderende stoffer, varme og flammer.

7.3 Spesifikk bruk

Spesielle bruksområder	Se seksjon 1.2.
------------------------	-----------------

Seksjon 8: Eksponeringskontroll / personlig verneutstyr

8.1. Kontrollparametere

Administrative normer

Komponentnavn	Identifikasjon	Verdi	Norm år
Dietyleter	CAS-nr.: 60-29-7	8 t.: 100 ppm	2009
	EC-nr.: 200-467-2	8 t.: 300 mg/m ³	
	Indeksnr.: 603-022-00-4		
	Synonymer: Dietyleter		
Oljetåke (mineralolje-partikler)		8 t.: 1 mg/m ³	2010
Nafta (petroleum), hydrogenbehandlet lett	CAS-nr.: 64742-49-0	8 t.: 500 mg/m ³	2007
	EC-nr.: 265-151-9	8 t.: 100 ppm	

Aceton	CAS-nr.: 67-64-1 EC-nr.: 200-662-2 Indeksnr.: 606-001-00-8 Synonymer: Aceton	8 t.: 125 ppm 8 t.: 295 mg/m ³	2009
--------	---	--	------

8.2 Begrensning av eksponering på arbeidsplassen

Begrensning av eksponering på arbeidsplassen	Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Administrativ norm for eksponering skal overholdes, og faren for innånding av spray skal gjøres minst mulig. Personlig verneutstyr bør velges i henhold til CEN-standard og i samarbeid med leverandøren av personlig verneutstyr.
--	--

Åndedrettsvern

Åndedrettsvern	Ved utilstrekkelig ventilasjon: Bruk egnet åndedrettsvern med kombinasjonsfilter, type AX/P2.
----------------	---

Håndvern

Håndvern	Hansker anbefales ved langvarig bruk. Benytt hansker av motstandsdyktig materiale, f.eks.: Nitrilgummi. Gjennombruddstid er ikke kjent. Det angitte hanskematerialet er foreslått etter en gjennomgang av enkeltstoffene i produktet og kjente hanskeguider
----------	--

Øye- / ansiktsvern

Øyevern	Ved fare for sprut, bruk godkjente vernebriller.
---------	--

Hudvern

Annet hudvern enn håndvern	Normale arbeidsklær.
----------------------------	----------------------

Annen informasjon

Annen informasjon	Det oppgitte verneutstyr er veiledende. Risikovurderingen (Faktisk risiko) kan føre til andre krav.
-------------------	---

Seksjon 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

9.1. Informasjon om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform	Aerosol
Farge	Ingen opplysninger.
Lukt	Organiske løsningsmidler.
Kommentarer, pH (handelsvare)	Ikke relevant.
Kommentarer, Smeltepunkt / smeltepunktintervall	Ikke bestemt.
Kommentarer, Koepunkt / koepunktintervall	Ikke bestemt.
Flammepunkt	Verdi: < -18 °C
Kommentarer, Flammepunkt	(Gjelder drivgassen)
Kommentarer, Fordampningshastighet	Ikke bestemt.
Antennelighet (fast stoff, gass)	Ekstremt brannfarlig.
Kommentarer, Eksplosjonsgrense	Ikke bestemt.
Kommentarer, Damptrykk	Ikke bestemt.
Damptetthet	Verdi: > 1 Referansegass: luft = 1
Relativ tetthet	Verdi: < 1
Løselighetsbeskrivelse	Ikke løselig i vann.
Kommentarer, Fordelingskoeffisient: n-oktanol / vann	Ikke relevant.
Kommentarer, Viskositet	Ikke bestemt.

Fysikalske farer

Eksplorative egenskaper	Kan danne eksplorative peroksider. Aerosolbokser kan eksplodere ved brann
-------------------------	---

Oksiderende egenskaper Ikke oksiderende.

9.2 Annen informasjon

Andre fysiske og kjemiske egenskaper

Kommentarer Ingen ytterligere informasjon er tilgjengelig.

Seksjon 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet

Reaktivitet Ingen testresultater tilgjengelig. Dampene kan danne eksplosive blandinger med luft.

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabilitet Produktet er stabilt ved de angitte lagrings- og bruksbetingelsene. Kan danne eksplosive peroksider ved langvarig lagring, eksponering for sollys eller i nærvær av oksygen.

10.3. Risiko for farlige reaksjoner

Risiko for farlige reaksjoner Ingen farlige reaksjoner er kjent. Se 10.2.

10.4. Forhold som skal unngås

Forhold som skal unngås Aerosolbeholderen må ikke utsettes for høye temperaturer eller direkte sollys. Unngå temperaturer over 50 °C.

10.5. Materialer som skal unngås

Materialer som skal unngås Sterke oksiderende stoffer.

10.6 Farlige spaltningsprodukter

Farlige spaltningsprodukter Ingen under normale forhold. Se også seksjon 5.2.

Seksjon 11: Toksikologisk informasjon

11.1 Informasjon om toksiologiske effekter

Potensielle akutte effekter

Innånding	Innånding av aerosol kan irritere luftveiene. Løsemiddeldampene er farlige og overeksponering gir hodepine, kvalme, oppkast og rus symptomer.
Hudkontakt	Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukken hud. Langvarig eller hyppig kontakt kan forårsake rødhet, kløe og eksem/sprekkdannelse.
Øyekontakt	Sprut kan medføre forbigående øyeirritasjon.
Svelging	Ikke sannsynlig på grunn av produktets emballasje. Inntak kan imidlertid forårsake kvalme, hodepine, svimmelhet og beruselse. Lungebetennelse kan oppstå dersom oppkast som inneholder løsningsmiddel, kommer ned i lungene.
Aspirasjonsfare	Stoffer og stoffblandinger klassifisert som helseskadelig på grunn av aspirasjonsfare (med R65) behøver ikke merkes for dette når denne type kjemikalier selges i aerosolbeholdere eller i beholdere med forseglet sprayanordning.

Forsinket / Repeterende

Allergi Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.

Kreftfremkallende, mutagene og reproduksjonstoksiske

Kreft	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.
Arvestoffskader	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.
Fosterskadelige egenskaper	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.
Reproduksjonsskader	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett

å være oppfylt.

Seksjon 12: Miljøopplysninger

12.1. Toksisitet

Økotoksisitet Skadelig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.

Toksikologiske data fra komponenter

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Persistens og nedbrytbarhet Produktet forventes å være bionedbrytbar.

12.3. Bioakkumulasjonspotensial

Bioakkumulasjonspotensial Data ikke tilgjengelig. Produktet inneholder potensielt bioakkumulerbare stoffer.

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet Produktet inneholder organiske løsningsmidler som fordamper lett fra alle overflater. Produktet er uoppløselig i vann. Flyter på vann.

12.5. Resultater av PBT og vPvB vurdering

PBT vurderingsresultat PBT-/vPvB-vurdering ikke utført ettersom kjemisk sikkerhetsvurdering ikke påkrevd/ikke utført.

12.6. Andre skadevirkninger

Andre skadevirkninger / annen informasjon Oljesøl på vann kan gi fysisk skade på organismer som lever i vann, samt nedsatt oksygenopptak i vannmiljøet. Forhindre utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn.

Seksjon 13: Fjerning av avfall

13.1. Metoder for avfallsbehandling

Egnede metoder til fjerning av kjemikaliet Få bekreftet rutiner for avfallsdeponering med kommuneingeniør/miljøsjef/KLIF og lokale forskrifter. Koden for avfall (EAL-kode) er veiledende. Bruker må selv angi riktig EAL-kode hvis bruksområdet avviker.

Produktet er klassifisert som farlig avfall Ja

Avfallskode EAL EAL: 20 01 13 løsemidler
EAL: 15 01 10 emballasje som inneholder rester av eller er forurenset av farlige stoffer

Annen informasjon Må ikke punkteres eller brennes, heller ikke når den er tømt.

Seksjon 14: Transportinformasjon

14.1. UN-nummer

ADR 1950
RID 1950
IMDG 1950
ICAO/IATA 1950
Kommentar Kan sendes som begrensede mengder (LQ).

14.2. UN varenavn

ADR AEROSOLER
RID AEROSOLER
IMDG AEROSOLS
ICAO/IATA AEROSOLS, FLAMMABLE

14.3. Transport fareklasse

ADR 2.1
RID 2.1

IMDG	2.1
ICAO/IATA	2.1

14.4. Emballasjegruppe

Kommentar	Ikke relevant.
-----------	----------------

14.5. Miljøfarer

Marin forurensning	No
--------------------	----

14.6. Spesielle forholdsregler for bruker

EmS	F-D, S-U
Spesielle forholdsregler	ADR: Tunnelrestriksjonskode: (D)

14.7. Transport i bulk i henhold til vedlegg II til MARPOL 73/78 og IBC-koden

Forurensning kategori	Ikke relevant.
-----------------------	----------------

Seksjon 15: Opplysninger om lover og forskrifter

15.1. Forskrift / regelverk om stoff eller blanding i forhold til sikkerhet, helse og miljø

Referanser (Lover/Forskrifter)	<p>Forskrift om klassifisering, merking m.v. av farlige kjemikalier, fastsatt av Miljøverndepartementet og Arbeids- og inkluderingsdepartementet, 16.juli 2002, med senere endringer, gjeldende fra 21. juni 2010.</p> <p>Utkast til implementering av Forordning (EF) nr. 1272/2008 av Europaparlamentet og Rådet om klassifisering, merking og emballering av stoffer og blandinger, om endring og oppheving av direktivene 67/548/EEC og 1999/45/EC, og om endring av forordning (EF) nr. 1907/2006.</p> <p>Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH) Vedlegg II: Sikkerhetsdatablad.</p> <p>Veiledning om administrative normer for forurensning i arbeidsatmosfære fra Direktoratet for Arbeidstilsynet, den til enhver tid gjeldende utgave.</p> <p>Avfallsforskriften, FOR 2004-06-01 nr 930, fra Miljøverndepartementet.</p> <p>ADR/RID veg-/jernbanetransport av farlig gods 2011, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.</p> <p>FOR 1996-03-01 nr. 229, med senere endringer: Forskrift om aerosolbeholdere.</p> <p>Sikkerhetsdatabladet er utarbeidet med basis i opplysninger gitt av produsenten.</p>
--------------------------------	--

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Vurdering av kjemikaliesikkerhet er gjennomført	Nei
---	-----

Seksjon 16: Andre opplysninger

Liste over relevante R-setninger (i seksjon 2 og 3).	<p>R11 Meget brannfarlig.</p> <p>R12 Ekstremt brannfarlig.</p> <p>R19 Kan danne eksplosive peroksider.</p> <p>R22 Farlig ved svelging.</p> <p>R36 Irriterer øynene.</p> <p>R38 Irriterer huden</p> <p>R51/53 Giftig for vannlevende organismer: kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet</p> <p>R52/53 Skadelig for vannlevende organismer: kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.</p> <p>R65 Farlig: kan forårsake lungeskade ved svelging.</p> <p>R66 Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukken hud</p> <p>R67 Damp kan forårsake dødsighet og svimmelhet</p>
--	--

Liste over relevante H-setninger (i seksjon 2 og 3).	H220 Ekstremt brannfarlig gass. H224 Ekstremt brannfarlig væske og damp. H225 Meget brannfarlig væske og damp. H302 Farlig ved svelging. H304 Kan være dødelig ved svelging om det kommer ned i luftveiene. H315 Irriterer huden. H319 Gir alvorlig øyeirritasjon. H336 Kan forårsake døsighet eller svimmelhet. H411 Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.
Utfyllende opplysninger	Forkortelser og akronymer: PBT: Persistent, Bioakkumulerende og Toksisk (giftig) vPvB: veldig Persistent og veldig Bioakkumulerende
Viktigste kilder ved utarbeidelsen av Sikkerhetsdatabladet (ikke norske)	Sikkerhetsdatablad fra SEAB (forrige versjon) datert 2009-11-30.
Opplysninger som er nye, slettet eller revidert	Nytt sikkerhetsdatablad Tidligere utgitt i annet format.
Kvalitetssikring av informasjonen	Dette sikkerhetsdatabladet er kvalitetssikret av Teknologisk Institutt as, som er sertifisert iht. ISO 9001:2008.
Ansvarlig for Sikkerhetsdatablad	Auto Care AS
Utarbeidet av	Teknologisk Lab AB, Göteborg / Milvi Rohtla